

**WAT
&
HOE**

RUSSISCH

TAALGIDS

Vertaling

Aai Prins, m.m.v. Veronika Skoratovskaia

Aanvullingen en correcties

Aai Prins en Gela Zhdanova

Wat & Hoe: wat anders!?

Wat & Hoe maakt deel uit van
Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl

Leverbaar in de serie Wat & Hoe:

- Wat & Hoe Hoogtepunten
- Wat & Hoe Onderweg
- Wat & Hoe Select
- Wat & Hoe Stedentrip
- Wat & Hoe Stad & Streek
- Wat & Hoe Taalgidsen

Kijk voor meer informatie op:

www.watenhoe.nl

[watenhoe](https://www.facebook.com/watenhoe)

[watenhoe_reizen](https://www.instagram.com/watenhoe_reizen)

35e druk, 2019

© Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Technische realisatie en productie: LINE UP boek en media bv

Omslagconcept: Studio Room

Omslagfoto: © Getty Images

Ontwerp binnenwerk: Julia Brants

Illustraties: Monique van den Hout

ISBN 978 90 215 7144 7

NUR 507

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave. Wij zouden het zeer waarderen wanneer u geconstateerde onjuistheden ons wilt doorgeven, zodat wij hiermee rekening kunnen houden bij een volgende druk. Uw opmerkingen kunt u zenden aan: info@watenhoe.nl

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 9
- 1.3 Handige rijtjes 10
- 1.4 Datum, tijd en getallen 16
- 1.5 Persoonlijke gegevens 24

2 Praktische zaken 26

- 2.1 Bank 26
- 2.2 Post 27
- 2.3 Telefoon 28
- 2.4 Internet 32
- 2.5 Foto en video 33
- 2.6 Het weer 35
- 2.7 Veiligheid 37

3 Ontmoetingen 39

- 3.1 Algemeen 39
- 3.2 Iemand aanspreken 40
- 3.3 Zich voorstellen 42
- 3.4 Elkaar begrijpen 48
- 3.5 Hobby's 49
- 3.6 Een mening geven 50
- 3.7 Een compliment geven 52
- 3.8 Iets aanbieden 52
- 3.9 Uitnodigen 53
- 3.10 Iets afspreken 54
- 3.11 Iemand versieren 55
- 3.12 Afscheid nemen 57

4 Onderweg 61

- 4.1 De weg vragen 61
- 4.2 Douane 64
- 4.3 Bagage 66
- 4.4 De auto 67
- 4.5 Verkeersborden 67
- 4.6 Het benzinestation 70
- 4.7 Pech en reparaties 71

- 4.8 De fiets 73
- 4.9 Vervoermiddel huren 73
- 4.10 Liften 77
- 4.11 Inlichtingen 78
- 4.12 Openbaar vervoer 80

- 5 Overnachten 89**
  - 5.1 Accommodatie zoeken 89
  - 5.2 Bij de receptie 90
  - 5.3 Kamperen 91
  - 5.4 Hotel/appartement/huisje 95
  - 5.5 Klachten 98
  - 5.6 Vertrek 99

- 6 Eropuit 101**
  - 6.1 Bezienswaardigheden 101
  - 6.2 Sport en recreatie 104
  - 6.3 Aan het water 105
  - 6.4 In de sneeuw 108
  - 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 109
  - 6.6 Fitness en wellness 110

- 7 Winkelen 112**
  - 7.1 Algemeen 113
  - 7.2 Levensmiddelen 115
  - 7.3 Kleding en schoenen 116
  - 7.4 Kapper 118
  - 7.5 Afrekenen 120

- 8 Eten en uitgaan 122**
  - 8.1 In het restaurant 122
  - 8.2 Bestellen 123
  - 8.3 Klachten 132
  - 8.4 Afrekenen 134
  - 8.5 Uitgaan 134
  - 8.6 Kaartjes reserveren 137

- 9 Gezondheid 139**
  - 9.1 De dokter roepen 139
  - 9.2 Klachten van de patiënt 139
  - 9.3 Het consult 141
  - 9.4 Recept en voorschriften 148
  - 9.5 De tandarts 149

10 In moeilijkheden	151
10.1 Om hulp vragen	151
10.2 Ongelukken	152
10.3 Er is iemand vermist	154
10.4 Verlies en diefstal	155
10.5 Aanranding	156
10.6 De politie	157

Woordenlijsten	159
Nederlands – Russisch	159
Russisch – Nederlands	213

Woord vooraf

Al ruim 90 jaar kun je je met *Wat & Hoe Taalgidsen* verstaanbaar maken in vele talen. Dat betekent niet dat de gidsen inmiddels hoogbejaard zijn. Met de huidige generatie gidsen kun je vragen naar de beschikbaarheid van wifi, plekken om je telefoon op te laden of waar je geheugenkaartjes kunt kopen voor je camera.

De *Wat & Hoe Taalgidsen* staan bekend om de vele handige zinnestelsels die je kunt gebruiken in een hotel, restaurant of gewoon op straat. Bij alle zinnen zie je meteen hoe je ze moet uitspreken. Er zijn praktische tekeningen waarop je ook kunt aanwijzen wat je nodig hebt. Achterin staan woordenlijsten in beide richtingen die van pas kunnen komen om snel even een woord op te zoeken. Wil je meer weten over de grammatica, dan kun je voorin daarover een beknopte praktische uitleg vinden. De gidsen zijn in samenwerking met Van Dale tot stand gekomen.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

Het Russische alfabet

А	а
Б	б
В	в
Г	г
Д	д
Е	е
Ё	ё
Ж	ж
З	з
И	и
Й	й
К	к
Л	л
М	м
Н	н
О	о
П	п
Р	р
С	с
Т	т
У	у
Ф	ф
Х	х
Ц	ц
Ч	ч
Ш	ш
Щ	щ
	ъ
	ы
	ь
Э	э
Ю	ю
Я	я

Uitspraak

<i>a</i>	als in lam
<i>b</i>	als in boek
<i>w</i>	als in waak
<i>g</i>	als in goal
<i>d</i>	als in dak
<i>je</i>	als in jekker
<i>jo</i>	als in jokken
<i>zj</i>	als in horloge
<i>z</i>	als in zaal
<i>ie</i>	als in Mies
<i>j</i>	als in jaar
<i>k</i>	als in kast
<i>l</i>	als in last
<i>m</i>	als in man
<i>n</i>	als in nat
<i>o</i>	als in pot
<i>p</i>	als in pan
<i>r</i>	als in rat
<i>s</i>	als in som
<i>t</i>	als in tak
<i>oe</i>	als in boef
<i>f</i>	als in feest
<i>ch</i>	als in chaos
<i>ts</i>	als in tsaar
<i>tsj</i>	als in Tsjech
<i>sj</i>	als sjouwen
<i>ssj</i>	als in appels sjouwen
	wordt niet uitgesproken
<i>y</i>	zie <i>Uitspraak</i>
	wordt niet uitgesproken
<i>e</i>	als in echt
<i>joe</i>	als in joelen
<i>ja</i>	als in jas

Het Russisch kent geen lidwoorden. дом (*dom* = huis) kan betekenen een huis, het huis of huis.

Wel zijn er de aanwijzende voornaamwoorden этот/тот (*etat/tot* = dit/dat) этот/тот дом (*etat/tot dom* = dit/dat huis).

Net als het Duits kent het Russisch drie geslachten: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig. De algemene regel is:

woorden, eindigend op een medeklinker zijn mannelijk:

дом (*dom* = huis)

woorden, eindigend op een a zijn vrouwelijk:

девушка (*djewoesjka* = meisje)

woorden, eindigend op een o of een e zijn onzijdig:

письмо (*piesmo* = brief), море (*morja* = zee)

Het bijvoeglijk naamwoord richt zich (ook weer zoals in het Duits) naar het zelfstandige naamwoord waar het bij hoort en kent derhalve ook drie geslachten:

mannelijk, eindigend op *ый* (*y*) of *ой* (*oj*)

красивый дом (*krasiewy dom* = een mooi huis)

vrouwelijk, eindigend op *ая* (*aja*)

красивая девушка (*krasiewaja djewoesjka* = een mooi meisje)

onzijdig, eindigend op *ое* (*ojə/ajə*)

красивое письмо (*krasiewaja piesmo* = een mooie brief)

Voor het meervoud kent het bijvoeglijk naamwoord één vorm, eindigend op *ые* (*yjə*)

красивые дома (*krasiewyja damaa* = mooie huizen)

красивые девушки (*krasiewyja djewoesjkie* = mooie meisjes)

красивые письма (*krasiewyja piesma* = mooie brieven)

In dit boekje zijn in principe de mannelijke uitgangen gegeven, waar relevant tussen haakjes gevolgd door de vrouwelijke uitgang. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de weergave van verleden tijdsvormen die in het Russisch net als de bijvoeglijke naamwoorden naar geslacht worden onderscheiden:

я был	<i>jaa byl</i>	ik (een man) was
я была	<i>jaa bylaa</i>	ik (een vrouw) was

In het Russisch ontbreekt het woord 'zijn' in de tegenwoordige tijd:

он врач	<i>on wratsj</i>	hij is arts
она красивая девушка	<i>anaa krasiewaja djewoesjka</i>	zij is een mooi meisje

Het Russisch kent een uitgebreid systeem van naamvallen, dat zowel de zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, voornaamwoorden en deelwoorden betreft. In deze beknopte grammatica kan hierop niet ingegaan worden.

Ten slotte volgen hier nog de sterk van het Nederlands afwijkende constructies voor de werkwoorden ‘zijn’ en ‘hebben’:

я	ik (ben)	<i>jaa</i>
ты	jij (bent)	<i>ty</i>
он/она	hij/zij (is)	<i>on/anaa</i>
мы	wij (zijn)	<i>my</i>
вы	jullie (zijn)/u (bent)	<i>wy</i>
они	zij (zijn)	<i>anie</i>
у меня есть ...	ik heb ...	<i>oe mjənjaa jeest ...</i>
у тебя есть ...	jij hebt ...	<i>oe tjabjaa jeest ...</i>
у него/неё есть ...	hij/zij heeft ...	<i>oe njəwo/njəjo jeest ...</i>
у нас есть ...	wij hebben ...	<i>oe nas jeest ...</i>
у вас есть ...	jullie hebben/u heeft ...	<i>oe was jeest ...</i>
у них есть ...	zij hebben ...	<i>oe niech jeest ...</i>

1.2 Uitspraak

Het is uitgesloten dat u uit een boekje de correcte uitspraak kunt leren van een vreemde taal die u niet of nauwelijks kent. Wanneer u wilt dat uw Russisch gaat klinken als dat van een Rus, dan biedt deze taalgids u daarbij geen hulp. We zijn er wel in geslaagd om in deze taalgids een uitspraak weer te geven die u gemakkelijk kunt lezen en waarmee u in elk geval begrepen zult worden. Daartoe hebben we een eigen transcriptie-systeem ontwikkeld dat in alle **Wat & Hoe**-taalgidsen wordt gebruikt. Het heeft de volgende kenmerken:

– Het is ondubbelzinnig. Daarmee bedoelen we dat een letter of lettercombinatie altijd een bepaalde klank weergeeft. In normaal Nederlands is dat niet zo. In een woord als *kenteken* staat de *e* voor drie verschillende klanken. In het **Wat & Hoe**-systeem zou dit woord worden weergegeven als *kentee^hkan*.

– Het sluit zo veel mogelijk aan bij het Nederlands, dus er komen zo min mogelijk accenten en vreemde tekens in voor.

– De klemtoon van elk woord is aangegeven door onderstreping van de klinker(s).

– Zogenaamde lange klinkers (*aa ee* enz.) worden in de uitspraakweergave altijd geschreven als een dubbele klinker, dat wil zeggen dat een enkele *e* *altijd* kort is (als in *mes*) en een dubbele *ee* *altijd* lang (als in *zeeman*, *café* en *berenkuil*).

Beklemtoonde lettergrepen zijn in het Russisch erg belangrijk voor de uitspraak. Zij trekken het accent weg van de onbeklemtoonde lettergrepen en zijn ook langer dan de onbeklemtoonde. Probeert u zich daarom

op de beklemtoonde lettergrepen te concentreren. Een vraagzin is niet altijd herkenbaar aan de woordvolgorde, zoals in het Nederlands. Wel kan men een vraag herkennen aan het accent in de zin: het woord waar de vraag om draait krijgt namelijk een opvallend extra accent.

Als klinkers onbeklemtoond zijn, verandert hun uitspraak. Het Russische woordbeeld en de hier gebruikte transcriptie kunnen daardoor sterk afwijken; laat u zich hierdoor niet in verwarring brengen.

Aangezien het Russisch een aantal klanken kent die in het Nederlands niet voorkomen, heeft een aantal letters en symbolen in de uitspraakweergave nadere uitleg.

- de *ĝ* als in het Engelse *goal*
- de *zj* als in *horloge*
- de *ch* als in *chaos*
- de *ts* als in *tsaar*
- de *tsj* als in *Tsjech*
- de *tj* als in *Tjeerd*
- de *y* houdt het midden tussen de 'i' en de 'u'. De juiste uitspraak krijgt u door de lippen te spreiden als bij de uitspraak van de 'ie', en een 'u' uit te spreken. Als dit problemen oplevert kunt u zich het beste houden aan een korte 'i' (als in *ik*)
- de *ə* als in de en d'r. Dit is de zgn. 'stomme e'. Deze is *nooit* beklemtoond.
- de - Dit zgn. scheidingsstreepje geeft aan dat de twee omringende klanken elk afzonderlijk worden uitgesproken.

De overige letters klinken precies als in het Nederlands.

1.3 Handige rijtjes

• Hoe stel je een vraag?

Wie?

Кто?
kto?

Wie is dat?

Кто это?
kto eta?

Wat?

Что?
sjo?

Wat is hier te zien?

Что здесь можно посмотреть?
sjo zdjees moznja pasmatreet?

Wat voor soort hotel is dat?

Что это за гостиница?
sjto *eta* zaa *ġastienietsa*?

Waar?

Где?
ġdje?

Waar is het toilet?

Где туалет?
ġdje toe-aljet?

Waar gaat u naartoe?

Куда вы идёте?
koedaa wy iedjotjə?

Waar komt u vandaan?

Откуда вы?
atkoeda wy?

Hoe?

Как?
kak?

Hoe ver is dat?

Как это далеко?
kak eta daljəko?

Hoe lang duurt dat?

Как долго это займет?
kak dolġa eta zajmjot?

Hoe lang duurt de reis?

Как долго займет поездка?
kak dolġa zajmjot pajestka?

Hoeveel?

Сколько?
skolka?

Hoeveel kost dit?

Сколько это стоит?
skolka eta sto-iet?

Hoe laat is het?

Который час?
katory tsjas?

Welk? Welke? (enkelvoud/meervoud)

Который? Которые?
katory? katoryjə?

Welk glas is voor mij?

Которая рюмка для меня?
katoraja rjoetka dljaa mjənġaa?

Wanneer?

Когда?
kaġdaa?

Wanneer vertrekt u?

Когда вы уезжаете?
kaġdaa wy oejezjaajətjə?

Waarom?

Почему?
patsjətoe?

Kunt u me ...?

Не могли бы вы ...?
nje maġlie by wy ...?

Kunt u me helpen, a.u.b.?

Не могли бы вы мне помочь?
nje maġlie by wy mnje pamotsj?

Kunt u me dat wijzen?

Не могли бы вы мне показать?
nje maġlie by wy mnje pakazat?

Kunt u met me meegaan, a.u.b.?

Не могли бы вы пойти со мной, пожалуйста?
nje maġlie by wy pajtie samnoj, pazjalsta?

Wilt u ...?

Вы можете ...?
wy moztətjə ...?

Wilt u voor mij kaartjes reserveren, a.u.b.?

Вы можете заказать для меня билеты, пожалуйста?
wy moztətjə zakazat dljaa mjənjaa bieljety, pazjalsta?

Weet u ...?

Вы знаете ...?
wy znaajətjə ...?

Weet u misschien een ander hotel?

Вы не знаете другую гостиницу?
wy nje znaajətjə droeġoejoe ġastienietsoe?

Hebt u ...?

У вас есть ...?
oe was jeest ...?

Hebt u voor mij een ...?

У вас есть для меня ...?
oe was jeest dljaa mjənjaa ...?

Hebt u misschien een gerecht zonder vlees?

У вас есть немясное блюдо?
oe was jeest njemjasnojə bļjoeda?

Ik wil graag ...

Мне ..., пожалуйста
mnje ..., pazjalsta

Ik wil graag een kilo appels

Мне килограмм яблок, пожалуйста
mnje kielaġram jaablak, pazjalsta

Mag ik ...?

Можно ...?
moʒnja ...?

Mag ik dit meenemen?

Можно это забрать?
moʒnja eta zabrat?

Mag ik hier roken?

Можно здесь курить?
moʒnja zdjees koeriet?

Mag ik wat vragen?

Можно вас спросить?
moʒnja was sprasiet?

● **Hoe geef je antwoord?**

Ja, natuurlijk

Да, конечно
daa, kanjesjna

Nee, het spijt me

Нет, извините
njet, iezwienietjə

Ja, wat kan ik voor u doen?

Чем могу вам помочь?
tsjem maʒoe wam pamotsj?

Een ogenblikje, a.u.b.

Одну минуту, пожалуйста
adnoe mienoetoe, pazjalsta

Nee, ik heb nu geen tijd

Нет, мне некогда
njet, mnje njekaʒda

Nee, dat is onmogelijk

Нет, это невозможно
njet, eta njewazmoʒnja

Ik geloof het wel

Я думаю, да
jaa doemajoe, daa

Nee, niemand

Нет, никто
njet, niektə

Nee, niets

Нет, ничего
njet, nietsjəwo

Dat klopt (niet)

Это правильно (неправильно)
eta praazwielna (njepraazwielna)

Dat ben ik (niet) met u eens

Я с вами (не) согласен/(не) согласна
jaa swaamie (nje) saglasən/(nje) saglasna

Dat is goed

Хорошо
charasjo

Misschien

Может быть
mozjət byt

Ik weet het niet

Не знаю
nje znaajoe

- **Valse vrienden**

Valse vrienden zijn twee woorden of uitdrukkingen uit verschillende talen die zo op elkaar lijken, dat u denkt dat ze wel hetzelfde betekenen, terwijl dat niet het geval is. Dus pas op!

Zo moet u niet vreemd opkijken van het woord **kak** (как), dat Russen veelvuldig in de mond nemen, dit betekent namelijk simpelweg *hoe*. Zoekt u nieuwe *sokken*? Vraag dan op de markt niet naar **sok** (сок), want dan komt u wellicht thuis met een fles *sap*. Beter is **noskie** (носки). Weet dat wanneer een Rus zich beklaagt over **zoet** (зуд), hij geen afkeer heeft van *zoetwaren*, maar last heeft van *jeuk*. Bij autoranne kan het Nederlandse *kapot* verwarring wekken wanneer niet de *motor-kap* (**kapot** капот) defect is. Als het woord **pot** (пот) bij u associaties wekt met een *pot* thee of een bloempot, komt u in Rusland bedrogen uit: **pot** betekent namelijk *zweet*. En als een Rus(sin) u tijdens een intiem samenzijn diep in de ogen kijkt en een zoen op uw **rot** (рот) wil drukken, bedoelt hij of zij uw *mond*.

- **Wat staat er op dat bordje?**

заведующий	beheerder
непитьевая вода	geen drinkwater
вход	ingang
вход бесплатный	gratis toegang
высокое напряжение	hoogspanning
выход	uitgang
женский туалет	damestoilet
заказано	gereserveerd
закрыт на обед	gesloten voor de lunch
закрыт на (капитальный) ремонт	wegens verbouwing gesloten

запасный (аварийный) выход	nooduitgang
аварийный тормоз	noodrem
запрещено разжигать костёр	verboden vuur te maken
запрещено для домашних животных	verboden voor huisdieren
информация	informatie
к поездам	naar de treinen
на себя/от себя	trekken/duwen
касса	kassa
купаться воспрещается	verboden te zwemmen
лестница	trap
лифт	lift
место для инвалидов и пассажиров с детьми	plaats voor invaliden en passagiers met kinderen
мужской туалет	herentoilet
не беспокоить	niet storen
вход воспрещен, опасно для жизни	niet betreden, levensgevaarlijk
не наклоняться наружу	niet naar buiten leunen
не курить	verboden te roken
не работает	buiten werking
не прикасаться	niet aanraken
огнеопасно	brandgevaar
опасно	gevaarlijk
осторожно	voorzichtig
осторожно, злая собака	wacht u voor de hond
осторожно, окрашено	pas geverfd
открыто/закрыто	open/gesloten
питьевая вода	drinkwater
платформа	perron
по газону не ходить	niet op het gras lopen
пожарная лестница	brandtrap
посторонним вход воспрещён	verboden toegang voor onbevoegden
продаётся	te koop
путь	spoor
часы работы	werktijden
регистратура	hier melden
свободных мест нет	uitverkocht (in theater etc.)
сдаётся в наём/сдается напрокат	te huur
опасно для жизни	levensgevaarlijk
фотографировать воспрещается	verboden te fotograferen

частная собственность	privé (eigendom)
лично	privé
эскалатор	roltrap
этаж	etage
дополнительную информацию можно получить внутри	binnen meer informatie

1.4 Datum, tijd en getallen

• Vandaag of morgen?

Welke dag is het vandaag?

Какой сегодня день?

kakoj səwodnja djeen?

Vandaag is het maandag

Сегодня понедельник

səwodnja panjədjeelniek

Morgen is het dinsdag

Завтра вторник

zaftra ftorniek

Overmorgen is het woensdag

Послезавтра среда

posləzaftra srədaa

Gisteren was het donderdag

Вчера был четверг

ftsjəraa byl tsjtəwjerk

Eergisteren was het vrijdag

Позавчера была пятница

pozafstjəra bylaa pjatnietsa

Is het vandaag zaterdag?

Сегодня суббота?

səwodnja soebota?

We vertrekken aanstaande zondag

Мы уезжаем в следующее воскресенье

my oejəzjaajəm fsledoejoessjeə waskrəseenjə

in januari

в январе

w janwarjə

sinds februari

с февраля

s fjəwraljaa

maart

март

mart